

Załącznik do
Uchwały Nr XXIII/188/2013
Rady Gminy z dnia 30 stycznia 2013 r.

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI PŁĄCHAWY w latach 2013-2020

Dokument przyjęty uchwałą Zebrania Sołeckiego
nr 1/2013 z dnia 21 stycznia 2013 r.

Płachawy, styczeń 2013 r.

WSTĘP

Odnowa wsi, w szczególności koncentruje się wokół zagadnień związanych z ekonomicznym bytem wsi, ale również z warunkami materialnymi życia mieszkańców. Jednocześnie w procesie odnowy wsi bardzo mocno akcentuje się jakość życia, wynikającą z pozamaterialnych, duchowych i społecznych potrzeb osób i całej społeczności wiejskiej. Cechą odnowy wsi jako metody rozwoju obszarów wiejskich jest zatem kompleksowość, polegająca na uzgodnieniu i realizowaniu całościowej wizji rozwoju wsi, z myślą o zachowaniu jej tożsamości, przestrzennej integralności oraz zharmonizowaniu podstawowych funkcji: mieszkalnej, gospodarczej (produkcja i usługi) oraz rekreacyjnej i wypoczynkowej.

W procesie odnowy wsi bardzo mocno podkreśla się potrzebę dokonania zasadniczej zmiany w mentalności mieszkańców wsi z pasywnego odbioru procesów sterowanych z zewnątrz na postawy polegające na kreatywnych i uporządkowanych działaniach, polegających na wzięciu odpowiedzialności za swoje bezpośrednie otoczenie, jak również za przyszłość swojej społeczności. Zwraca się uwagę na fakt, iż odnowa wsi jest czymś więcej, niż upiększeniem fasad budynków, porządkowaniem przestrzeni wiejskiej renowacją historycznych budynków, czy realizacją nowych inwestycji dotyczących infrastruktury wiejskiej czy imprez o charakterze kulturalnym, czy rekreacyjnym, ale przede wszystkim odbudowa tożsamości i integralności wsi oraz zachowaniem wartości życia wiejskiego, zakorzenionego w jej kulturze i tradycji. Odnowa wsi jest zarówno koncepcją rozwojową, jak również skuteczną metodą rozwoju obszarów wiejskich, uwalniająca jednostki i społeczności od myślenia w kategoriach roszczeniowych, a jednocześnie przesuującą odpowiedzialność za przyszłość społeczności wiejskiej na nią samą.

Reasumując należy, więc stwierdzić, iż **odnowa wsi jest współcześnie ważną napędową siłą rozwoju obszarów wiejskich, skutecznie przeobrażająca tereny nią objęte i stanowiącą istotny składnik procesów rozwojowych na poziomie lokalnym i regionalnym.**

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI PŁACHAWY na lata 2013-2020 zmierza do pobudzenia i zintegrowania wielu rozproszonych oddolnych inicjatyw działań na rzecz zachowania oraz ochrony unikatowego dziedzictwa kultowego i przyrodniczego wsi oraz jej rozwoju.

Ostatecznym celem wszelkich działań jest poprawa standardu życia mieszkańców wsi, a biorąc pod uwagę położenie i naturalne warunki przyrodnicze, najbardziej zasadnym jest uczynienie tego poprzez promocję Płachaw jako wsi nastawionej na rozwój rolnictwa, dążącej do integracji mieszkańców i wspieranie młodych pokoleń.

Plan odnowy miejscowości Płachawy powstał przy współudziale mieszkańców tej wsi, rady sołectkiej oraz gminy Płużnica. Wypracowane tu priorytety i zadania są dobrem wspólnym a ich realizacja leży w interesie współtwórców.

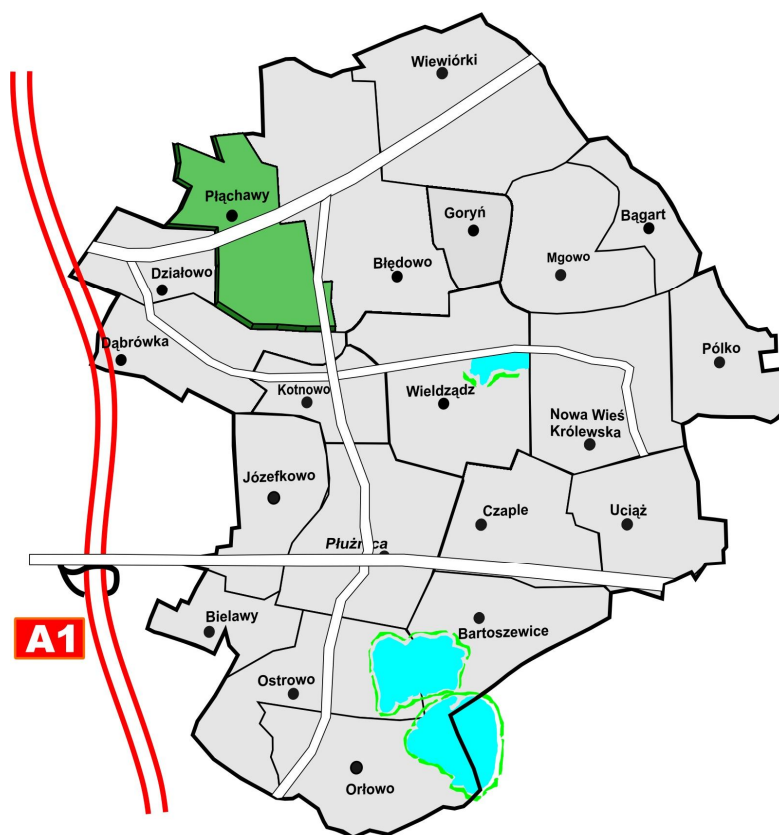
Przy tworzeniu niniejszego planu odnowy miejscowości uwzględniono zapisy Strategii Rozwoju Gminy Płużnica na lata 2012-2020, przyjętą uchwałą Rady Gminy Płużnica nr XXI/160/2012 z dnia 28 listopada 2012 r.

I. Charakterystyka miejscowości Płachawy oraz planowane kierunki rozwoju

1.1 Położenie miejscowości, przynależność administracyjna, powierzchnia, liczba ludności.

Płachawy znajdują się w mezoregionie Pojezierza Chełmińskiego, położone są w północnej części Gminy Płużnica. Wchodzi w skład Gminy Płużnica, powiat wąbrzeski, województwo kujawsko - pomorskie. Położone są 24 km od Grudziądza, 20 km od Wąbrzeźna.

Wieś sąsiaduje z następującymi wsiami: Błędowo, Dąbrówka, Działowo. W roku 2012 w Płachawach zamieszkiwało 244 osoby w tym 121 kobiet i 123 mężczyzn.

1.2 Historia wsi

Płachawy (Plumecow, Plemichau, *Plenchow*, *Plonchaw*, *Plangenau*, *Plenchaw* (1409) *Plikawi*, *Plachawy*(1570), *Plangenau* (1907), *Płachawy*)

- Pierwsza wzmianka z 1409 r.
- 1423-24 r.- własność rycerska w wójtostwie lipienieckim.
- 1570r.- właściciel Feliks Męldzyński (4,5 łana chłopskiego, 14 zagrodników, karczmy). Parafia - Samowo.
- W XVII w. - Płachawy należą do klucza dworskiego w Działowie (razem z pobliskimi Brzezinami).

- 1762r.- wł. Ludwik Działowski (rząd pruski pod pozorem niepłacenia podatku odbiera mu majątek). 1799r.- wł. Emst Friese. 1800 r.- wł. Dawid Friese. W 1811 r.- Płachawy odebrano Polakom. Do 1899 r. - wł. Friese, Peterson, Hinrichsen sprzedają Płachawy Komisji Kolonizacyjnej.
- W 1904r.- utworzono 34 osady dla kolonistów z Wołynia, Rumunii i Saksonii.
- W 1904 r. - utworzono w dworze szkołę z kaplicą ewangelicką - od 03.12.1904 uczyło się w niej 49 dzieci (do tego czasu uczęszczały do szkoły do Błędowa).
- W 1920 r.- 50% kolonistów niemieckich wyjeżdża do Niemiec.
- 1928r.- wieś liczy 80 osób. Parafia katolicka w Błędowie, do szkoły powszechnej z jednym nauczycielem uczeńszcza 11 dzieci katolików i 19 dzieci ewangelików.
- W 1967r.- Płachawy należą do gromady Błędowo.
- W 1970r.- w Płachawach mieszkają 224 osoby, działa Kółko Rolnicze.
- W 1997 r. wieś liczyła 254 osoby i 48 gospodarstw indywidualnych.
- W 2002 r. przekształcono szkołę podstawową w szkołę filialną,
- W 2010 r. rozpoczęto proces wygaszania szkoły
- W 2011 r. powstało przedszkole,
- W 2012 r. uchwałą Rady Gminy zamknięto filię szkoły,
- W2012 r. założono żłobek.

1.3 Przestrzenna struktura miejscowości

Miejscowość Płachawy jest typowym przykładem wsi ulicowej, która charakteryzuje się:

- główną drogą wiejską,
- układem działek siedliskowych wzdłuż głównej drogi,
- zielenią przydrożną, graniczną i wewnątrzsiedliskową.

Przez centrum miejscowości przebiega droga wojewódzka, wzdłuż której znajduje się zwarta zabudowa mieszkaniowo – gospodarcza, przy niej znajdują się również najważniejsze budynki, w tym była szkoła. Elementem charakterystycznym dla miejscowości jest:

- Zespół pałacowo-folwarczny z II połowy XIX w.

II. Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości.

2.1 Zasoby przyrodnicze

Miejscowość Płachawy jest sołectwem gminy Płużnica. Położona jest w północnej części województwa kujawsko-pomorskiego charakteryzuje się bardzo urozmaiconą i atrakcyjną rzeźbą terenu. Układ taki powodował, że gleby już od dawna dobre nie były zalesiane, ale wykorzystywane rolniczo, przez co na terenie gminy występują jedynie niewielkie powierzchnie leśne.

Wysoczyznę morenową od dna doliny Wisły rozdziela strefa krawędziowa. Obszar wysoczyzny morenowej zbudowany z gliny i piasków zwałowych jest intensywnie użytkowany rolniczo z uwagi na wysoką rolniczą przydatność gleb. W strukturze użytków rolnych przewagę stanowią grunty klasy III oraz IV. Pozostałe klasy mają niewielki udział. Tereny ze względu na lepsze klasy od dawna nie były zalesiane. Klimat obszaru charakteryzuje przejściowość i zmienność ze średnią temperaturą roczną 6,5° i średnią roczną sumą opadów w granicach 530 mm. Najchłodniejszym miesiącem jest styczeń, a najcieplejszym lipiec. Szata śnieżna zalega na tym terenie średnio przez 30 dni w roku, co umożliwia wykorzystanie jej dla rekreacji narciarskiej.

2.2 Dziedzictwo kulturowe

W Płachawach znajduje się – zespół pałacowo – folwarczny z II połowy XIX w., na który składają się z dwóch części, pałacu murowany z II poł. XIX w., od 1804 r. – szkoła do 2012 r. oraz oficyny pałacowej. Po parcelacji ok. 1900 r. pałac i oficyna zostały gruntownie przebudowane, obecnie są jedynymi czytelnymi pozostałościami dawnego zespołu.

Pałac w Płachawach

Wpisane do ewidencji wojewódzkiego konserwatora zabytków i wskazane do objęcia ochroną w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego są także:

- budynek mieszkalny z końca XIX w. w dobrym stanie
- budynek mieszkalno – gospodarczy z. ok. 1890 r., adres - Płachawy nr 19, stan dobry,
- budynek mieszkalno – gospodarczy z. ok. 1890 r., adres – Płachawy nr 20, stan dobry
- budynek mieszkalno – gospodarczy z. ok. 1890 r., adres – Płachawy nr 21, stan dobry
- dom dla ubogich – dom mieszkalny z ok. 1906 r. adres – Płachawy nr 22

Dawny dom dla ubogich, ok. 1906 r., obecnie dom mieszkalny

2.3 Obiekty i tereny

W zespole pałacowo – folwarcznym w Płachawach funkcjonuje przedszkole i żłobek prowadzony przez Stowarzyszenie Na Rzecz Wspierania Edukacji Spinaker z Grudziądza gdzie najmłodsi mogą uczęszczać na zajęcia dydaktyczne prowadzone przez wykwalifikowaną kadre. Ponadto w centrum wsi znajduje się plac, który wykorzystywany jest jako boisko sportowe i miejsce spotkań młodzieży.

2.4 Infrastruktura społeczna

W zespole pałacowo – folwarcznym udostępnione zostało pomieszczenie aby odbywać się w nim mogły zebrania wiejskie, spotkania Klubów Pracy jak i spotkania integracyjne dla mieszkańców wsi.

2.5 Infrastruktura techniczna

Dostępność komunikacyjna jest dość dobra, jedynie drogi lokalne przewidziane do ewentualnego wykorzystania dla potrzeb ruchu turystycznego, wymagają odpowiedniego przygotowania pod względem technicznym. Wieś jest zwodociągowana ale nieskanalizowana.

2.6 Gospodarka i rolnictwo

Na terenie wsi znajdują się 40 gospodarstwa rolne. 10 gospodarstw przekracza powierzchnię 15 ha, natomiast 10 gospodarstw o powierzchni do 2 ha.

Wśród gruntów rolnych dominują gleby klasy III i IV. Główne uprawy to zboża, rzepak, buraki cukrowe. Rolnicy zajmują się hodowlą trzody chlewnej i bydła. Zarejestrowane są 2 podmioty prowadzące działalność gospodarczą.

2.7 Kapitał społeczny i ludzki

Społeczeństwo Płachaw to przedstawiciele różnych zawodów: głównie rolnicy, wykwalifikowani robotnicy, pracownicy umysłowi, emeryci i renciści. Ponadto mały procent stanowią osoby bezrobotne. Na wsi jest 51 gospodarstw domowych.

W Płachawach zamieszkują 244 osoby, z czego do 18 roku życia - 62, w wieku produkcyjnym – 154 i w wieku poprodukcyjnym – 28.

Mieszkańcy wsi działają w Klubie Pomocy Rodzinie przy Stowarzyszeniu Klubów Pracy i Pomocy Rodzinie w Gminie. Ponadto działają tu przedszkole i żłobek.

Mieszkańcy wspólnie organizują różne formy spędzania wolnego czasu. Należą do nich: festyny, spotkania okolicznościowe (dzień kobiet, dzień dziecka, dzień matki) zabawy, spotkania przy grillu, degustacje.

Społeczeństwo kultywuje tradycje związane z licznymi świętami katolickimi i odpustami, m.in. dożynki. Uczestnictwo społeczeństwa w/w imprezach jest zawsze duże, co motywuje organizatorów do dalszych działań, ponadto imprezy te wpływają na integrację i wzajemne poznanie.

III. Ocena mocnych i słabych stron miejscowości Płachawy

SILNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> • duża aktywność lokalnych organizacji pozarządowych, • duża ilość imprez lokalnych, • dobrej klasy grunty rolne, • otwartość na kontakty krajowe i zagraniczne, • wysoki stopień zwodociągowania, • funkcjonowanie przedszkola i żłobka, • prowadzone kursy i szkolenia dla osób bezrobotnych 	<ul style="list-style-type: none"> • słabe zaangażowanie ludzi w życie społeczności lokalnej, • słabo rozwinięta infrastruktura sportowo- rekreacyjna, • słabe wykorzystanie zasobów kultury materialnej, • słaba oferta zagospodarowania czasu wolnego dla młodzieży, • słaby poziom wykształcenia części mieszkańców, • słaba jakość dróg, • brak chodników, • niewystarczająca ilość połączeń komunikacji publicznej, • niewystarczająca liczba miejsc pracy poza rolnictwem, • brak kanalizacji, • niewystarczająca ilość lamp oświetlających drogi
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • dostępność Funduszy Europejskich i innych środków pomocowych, • dostępność funduszu sołectkiego, • bliskość węzła autostradowego A1, • rosnące znaczenie agroturystyki i turystyki, • funkcjonowanie Lokalnych Grup Działania, • rosnące znaczenie inicjatyw oddolnych, 	<ul style="list-style-type: none"> • emigracja wykształconych, młodych ludzi, • starzenie się społeczeństwa, • rosnąca biurokracja, • system pomocy społecznej utrwalający bezrobocie, • atomizacja społeczeństwa, • częste zmiany przepisów prawa,

IV. Przesłanki do opracowania planu odnowy

Opracowanie i wdrożenie planu odnowy wiąże się z dużymi korzyściami dla małej społeczności lokalnej:

- aktywizacja społeczności lokalnej wokół działania na rzecz własnego środowiska,
- wzrost atrakcyjności życia kulturalnego,
- szansa skorzystania z funduszy strukturalnych i innych zewnętrznych źródeł,
- wprowadzanie dobrych zmian akceptowanych przez społeczność,
- wykreowanie lokalnego forum wymiany informacji i doświadczeń.

4.1 Planowane kierunki rozwoju

W styczniu 2013 roku Rada Sołecka Płachaw przystąpiła do opracowywania planu rozwoju miejscowości, którego głównym celem była klasyfikacja działań, które zamierzają realizować mieszkańcy, w porozumieniu z Gminą Płużnica oraz innymi instytucjami i urzędami na rzecz rozwoju i odnowy swojej wsi.

Plan Rozwoju miejscowości Płachawy opracowany został na lata 2013-2020. Jest on uzupełnieniem zapisów Strategii Rozwoju Gminy Płużnica, a dodatkowo uwzględnia Fundusz Sołecki jako jedno ze źródeł finansowania zaplanowanych przedsięwzięć.

Celem strategicznym dla sołectwa, określonym przez grupę planowania jest:

poprawa warunków życia mieszkańców wsi Płachawy

Jest to główny cel planu, do którego realizacji dążyć będą wszystkie zaangażowane podmioty. Zespół mieszkańców zdefiniował następujące cele cząstkowe:

- dobre rozwinięta edukacja, kultura i sport,
- aktywne i twórcze społeczeństwo,
- dobrze rozwinięta infrastruktura techniczna,
- wieś atrakcyjna dla mieszkańców.

4.2 Wizja rozwoju wsi Płachawy

Płachawy to wieś zadbana i bezpieczna, w której ludzie żyją godnie. We wsi panują dobre stosunki sąsiedzkie. Dobrze rozwinięta infrastruktura techniczna oraz istniejące obiekty, sprzyjają aktywności mieszkańców i stwarzają możliwość organizacji różnych form rekreacji i wypoczynku.

V. Opis planowanych do realizacji przedsięwzięć w latach 2013-2020.

Na podstawie konsultacji społecznych z mieszkańcami wsi, biorąc pod uwagę mocne i słabe strony miejscowości oraz szanse i zagrożenia oraz strategiczne cele rozwoju, zaplanowano do realizacji następujące zadania inwestycyjne i przedsięwzięcia aktywizujące społeczność lokalną.

1. Wykonanie placu zabaw w miejscowości Płachawy

Celem projektu jest podniesienie jakości życia mieszkańców wsi Płachawy poprzez poprawę warunków wypoczynku dzieci.

Realizacja zadania wpłynie na integrację mieszkańców i poprawi estetykę miejscowości.

Powstały obiekt przeznaczony będzie dla mieszkańców wsi i przybywających gości i turystów.

Planowana realizacja zadania: rok 2013.

Szacowana wartość inwestycji: 39 360,00 zł

Źródła finansowania: budżet Gminy oraz środki w ramach PROW 2007-2013.

2. Wykonanie boiska sportowego w miejscowości Płachawy

Celem zadania jest podniesienie jakości życia mieszkańców wsi Płachawy w zakresie infrastruktury sportowej poprzez budowę boiska do gry w piłkę nożną.

Realizacja zadania wpłynie na poprawę warunków uprawiania sportu i poprawi estetykę miejscowości.

Powstały obiekt przeznaczony będzie dla mieszkańców wsi i przybywających gości i turystów.

W ramach zadania przewiduje się:

- budowę boiska do gry w piłkę nożną,
- ustawienie piłko-chwyków,
- ustawienie ławek dla zawodników

Planowana realizacja zadania: rok 2014.

Szacowana wartość inwestycji: 48 536,16 zł

Źródła finansowania: budżet Gminy oraz środki w ramach PROW 2007-2013

3. Integracja mieszkańców Płachaw

Celem zadania jest podniesienie jakości życia mieszkańców wsi Płachawy poprzez integrację mieszkańców i zapewnienie im dostępu do kultury.

Realizacja zadania wpłynie na wzrost integracji i aktywności mieszkańców miejscowości, wzrostu ich zainteresowania kulturą i aktywnymi formami spędzania czasu wolnego oraz przyczyni się do wypromowania wsi.

Zadanie przeznaczone będzie dla mieszkańców wsi i przybywających gości i turystów.

- organizację następujących imprez kulturalnych:
 - ❖ Dożynki
 - ❖ Dzień Dziecka
 - ❖ Dzień Babci
 - ❖ Dzień Dziadka
 - ❖ Dzień Matki
 - ❖ Zabawy taneczne
 - ❖ Jubileusze
- organizację konkursów
- organizację wyjazdów

Planowana realizacja zadań: lata 2013- 2020.

Szacowana wartość zadań rocznie: 5 000,00 zł

Źródła finansowania: budżet Gminy oraz środki w ramach PROW 2007-2013 oraz 2014-2020.

4. Zagospodarowanie terenu w centrum wsi.

Celem projektu jest podniesienie jakości życia mieszkańców wsi Płachawy poprzez poprawę dostępu do miejsc spotkań i integracji mieszkańców.

Realizacja zadania wpłynie na wzrost integracji i aktywności mieszkańców miejscowości, wzrostu ich zainteresowania kulturą i aktywnymi formami spędzania czasu wolnego oraz przyczyni się do wypromowania wsi.

Powstały obiekt przeznaczony będzie dla mieszkańców wsi i przybywających gości i turystów.

Projekt obejmuje:

- utwardzenie placu,
- budowa wiaty,
- zakup ławek i stołów,
- zamontowanie lamp i stojaków na rowery,

Planowana realizacja zadań: lata 2013- 2020.

Szacowana wartość zadania: 80 000,00 zł

Źródła finansowania: budżet Gminy oraz środki w ramach PROW 2007-2013 oraz 2014-2020.

5. Budowa świetlicy wiejskiej.

Celem projektu jest podniesienie jakości życia mieszkańców wsi Płachawy poprzez budowę świetlicy wiejskiej.

Realizacja zadania wpłynie na wzrost integracji i aktywności mieszkańców miejscowości, wzrostu ich zainteresowania kulturą i aktywnymi formami spędzania czasu wolnego oraz przyczyni się do wypromowania wsi.

Powstały obiekt przeznaczony będzie dla mieszkańców wsi i przybywających gości i turystów.

Planowana realizacja zadań: lata 2013- 2020.

Szacowana wartość zadania: 200 000,00 zł

Źródła finansowania: budżet Gminy oraz środki w ramach PROW 2007-2013 oraz 2014-2020.

6. Budowa chodników i lamp oświetleniowych.

Celem projektu jest podniesienie jakości życia mieszkańców wsi Płachawy poprzez budowę chodników i lamp oświetleniowych.

Realizacja zadania wpłynie na wzrost bezpieczeństwa mieszkańców wsi.

Zadanie przeznaczone będzie dla mieszkańców wsi i przybywających gości.

Projekt przewiduje:

- budowa chodników
 - wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 543
 - od drogi wojewódzkiej do domu nauczyciela
- budowa lamp oświetleniowych:
 - wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 543
 - od drogi wojewódzkiej do domu nauczyciela

Planowana realizacja zadań: lata 2013- 2020.

Szacowana wartość zadania: 100 000,00 zł

Źródła finansowania: budżet Gminy oraz środki w ramach PROW 2007-2013 oraz 2014-2020.

7. Poprawa estetyki wsi.

Celem zadania jest podniesienie jakości życia mieszkańców wsi Płachawy poprzez poprawę estetyki wsi.

Realizacja zadania wpłynie na poprawę warunków życia i poprawi estetykę miejscowości.

Zadania przeznaczone będą dla mieszkańców wsi i przybywających gości i turystów.

- wykaszanie terenów zielonych,
- pielęgnację drzew i krzewów,
- utrzymanie porządku na terenie miejscowości,
- ustawienie tablic informacyjnych, tablic ogłoszeń, witaczy,
- ustawienie drogowskazów z numerami domów i kierunkami dojazdu do obiektów użyteczności publicznej,
- ustawienie znaków drogowych,
- ustawienie koszy na śmieci, ławek, stojaków na rowery,
- modernizację przystanku autobusowego,
- budowa wiaty przystankowej.

Planowana realizacja zadania: lata 2013- 2020.

Szacowana wartość zadania rocznie: 5 000,00 zł

Źródła finansowania: budżet Gminy oraz środki w ramach PROW 2007-2013 oraz 2014-2020.

8. Pozostałe zadania.

Ze względu na konieczność powiązania projektów z innymi działaniami realizowanymi na terenie gminy w harmonogramie ujęto działania dotyczące wsi Płachawy zapisane w Strategii Rozwoju Gminy Płużnica na lata 2012-2020 uchwalonej uchwałą Rady Gminy Płużnica Nr XXI/160/2012 z dnia 28.11.2012 r.

VI. Opis i charakterystyka obszarów o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców Płachaw.

W planie Odnowy Miejscowości uwzględniono i scharakteryzowano projekty o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców jak i projekty sprzyjające nawiązywaniu kontaktów społecznych, m.in.:

- budowę placu zabaw,
- budowę boiska sportowego,
- organizację imprez okolicznościowych oraz wyjazdów turystycznych,
- budowa wiaty,
- budowa świetlicy wiejskiej,

- budowa chodników i lamp oświetleniowych,
- poprawę estetyki wsi.

Powyżej uwzględnione koncepcje ze względu na ich charakter, położenie oraz cechy funkcjonalno-przestrzenne mają szczególne znaczenie dla zaspokajania potrzeb mieszkańców, sprzyjają integracji oraz nawiązywaniu kontaktów społecznych.

7. Wnioski końcowe

Plan odnowy miejscowości dotyczy realizacji zadań w horyzoncie czasowym 2013-2020. Odpowiedzialnym za realizację czyni się Radę Sołecką. Od całej społeczności lokalnej Płachaw oczekuje się dużego zaangażowania oraz czynnego udziału w realizacji programu. Chcemy również włączyć wszystkie organizacje działające na terenie naszej wsi do aktywnego działania. Od Rady Gminy, Wójta Gminy oczekujemy pomocy i wsparcia w tym przedsięwzięciu.